

№10 (104)
кастрычнік 2010

БЕЛАРУСЫ Ў СВЕЦЕ

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ

У НУМАРЫ:

ЦЯПЕР МЫ МОЖАМ ПАРАЗУМЕЦЦА З АМЕРЫКАНСКІМ НАРОДАМ

Сапраўднае падарожжа ў часе і прасторы чакала ўдзельнікаў прэзентацыі беларускага перакладу рамана Курта Вонэгута "Бойня №5 або крыжовы паход дзетак". Імпрэза адбылася 8 верасня ў Кнігарні Угалерэі.

Працяг на стар. 3

29-Я СУСТРЭЧА БЕЛАРУСАЎ ПАЎНОЧНАЙ АМЕРЫКІ Ў САЎТ- РЫВЕРЫ І НЬЮ- БРАНСВІКУ

Працяг на стар. 5

НЕ ЗДРАДЖВАЦЬ СВАЁЙ ДУШЫ...

Згуртаванне беларусаў Канады адзначыла 100-я ўгодкі з дня народзінаў слаўнай беларускай паэткі Ларысы Геніюш.

Працяг на стар. 6

У ВІЛЬНІ АДКРЫТА ШЫЛЬДА Ў ГОНАР ФРАНЦІШКА БАГУШЭВІЧА

Адкрыццё шылды ў гонар патрыярха беларускай літаратуры Францішка Багушэвіча адбылося 17 верасня ў Вільні на вул. Аркля, 18с (Коннай – бел.).

Працяг на стар. 4

ПРАГА МАЕ БЕЛАРУСКАГА ПРАВАДНІКА

Працяг на стар. 8

Kamunikat.org як адзнака часу

Беларуская Інтэрнэт-Бібліятэка Kamunikat.org адзначыла свой дзясяты дзень нараджэння. Мерапрыемства адбылося ў Мінску ў сценах Галерэі "Ў" 29 верасня.

Галоўнымі героямі сустрэчы сталі праграмны дырэктар радыё "Рацыя", стваральнік і каардынатар Беларускай Інтэрнэт-Бібліятэкі Kamunikat.org Яраслаў Іванюк і ягоная калега і памочніца, беларуская журналістка з Польшчы, стваральніца беларускай бібліятэкі пры музеі беларускай культуры ў Гайнаўцы Наталля Герасімоук.

Працяг на стар. 3

МАЛАЯ РАДА АДЗНАЧЫЛА 20-ГОДДЗЕ "БАЦЬКАЎШЧЫНЫ"

Пашыранае пасяджэнне Малой Рады Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", якое адбылося 22 кастрычніка ў Мінску, было прымеркавана да 20-гадовага юбілею арганізацыі. Акрамя сябраў Малой Рады, на пасяджэнні прысутнічалі госці з замежжа: апостальскі візітатар для беларусаў-каталікоў замежжа айцец Аляксандр Надсан з Лондана, старшыня Іркуцкага таварыства беларускай культуры імя Я. Чэрскага Алег Рудакоў і старшыня Таварыства беларускай мовы Віленскага краю Юрась Юркевіч.

Адкрыла святочнае па-

сяджэнне старшыня Рады "Бацькаўшчыны" Ніна Шыдлоўская. Яна павіншавала прысутных з юбілеем і выказала падзяку ў першую чаргу ўсім кіраўнікам "Бацькаўшчыны", якія неслі асноўны цяжар працы і бралі на сябе адказнасць за дзейнасць сябраў арганізацыі: Радзім Гарэцкі, Анатоль Грыцкевіч, Аляксей Марачкін, Ганна Сурмач, Яўген Лецка, Валеры Герасімаў, Барыс Стук.

Ніна Шыдлоўская распавяла пра дзейнасць Згуртавання за апошні час. Адзначыла, што рэгулярнае інфармаванне сябраў Згур-

тавання пра ўсё, што адбываецца ў жыцці "Бацькаўшчыны", адбываецца праз бюлетэнь "Беларусы ў свеце", а таксама сайт zbsb.org.

Адным з найважнейшых кірункаў дзейнасці Згуртавання "Бацькаўшчына" ёсць прадстаўленне і адстойванне інтарэсаў беларускай дыяспары на дзяржаўным узроўні. Значным дасягненнем у гэтым кірунку можна лічыць вяртанне дзяржаўных органаў да працы над законам аб беларусах замежжа. "Бацькаўшчына" запрошана да ўдзелу ў Рабочую групу па распрацоўцы законапраекта пры Нацыя-

нальным цэнтры заканадаўства і прававых даследаванняў. На сённяшні дзень адбылося два пасяджэнні Рабочай групы. Адно з прынцыповых пытанняў, якое абмяркоўвалася падчас гэтых пасяджэнняў, тычыцца назвы закона. “Бацькаўшчына” адстойвала назву “Аб беларусах замежжа”. Са свайго боку МЗС прапаноўвала назваць закон “Аб суайчынніках, што пражываюць за мяжой”. У выніку дыскусій на другім пасяджэнні Рабочай групы было вырашана прапанаваць Палаце прадстаўнікоў як працоўную назву – закон “Аб беларускіх суайчынніках за мяжой”.

Падчас святочнага пасяджэння сябрамі Малой Рады было прынятае рашэнне вынесці пытанне аб назве закона на Вялікую Раду.

Яшчэ адным пазытыўны зрухам у прадстаўленні інтарэсаў дыяспары на дзяржаўным узроўні ёсць запрашэнне кіраўніцтва “Бацькаўшчыны” і некаторых сябраў Вялікай Рады да ўдзелу ў працы Кансультацыйнага савета па справах беларусаў замежжа (падрабязней пра гэта гл. чэрвеньскі нумар бюлетэня “Беларусы ў свеце” (№6 (101) за 2010 г.), а таксама інфармацыя ў прэсе пра стварэнне Інстытута культуры Беларусі, які плануе працаваць з грамадскімі арганізацыямі, у тым ліку і са Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына”.

Важнай і значнай застаецца для Згуртавання праца па пашырэнні ведаў пра беларускія суполкі, дзеячаў беларускага замежжа ў Беларусі. З гэтай мэтай “Бацькаўшчынай” быў распачаты шэраг сустрэч з выбітнымі дзеячамі беларускага замежжа. Нагадаем, на сённяшні дзень ужо прайшлі сустрэчы са старшынём Таварыства беларускай культуры ў Літве Хведарам Нюнькам, айцом Аляксандрам Надсанам, старшынём ІТБК імя Яна Чэрскага Алегам Рудаковым, стваральнікам і каардынатарам Беларускай Інтэрнэт-Бібліятэкі Kamunikat.org Яраславам Іванюком і яго калегай Наталляй Герасімяк. Акрамя таго, сёлета, 6 красавіка, “Бацькаўшчына” ладзіла святочную вечарыну, прысвечаную 100-гадоваму юбілею Барыса Кіта. Ніна Шыдлоўская нагадала таксама, што “Бацькаўшчына” падтрымлівае многія мерапрыемствы іншых грамадскіх арганізацый і ініцыятыў. Так, традыцыянальна штогод супольна з Таварыствам беларускай мовы ладзіцца Агульнанацыянальная дыктоўка.

Расповід Ніны Шылоўскай працягнула кіраўнік Згуртавання беларусаў свету “Бацькаўшчына” Алена Макоўская. Яна звярнула ўвагу на супрацу “Бацькаўшчыны” з беларускімі суполкамі замежжа.

“Мы падтрымліваем штодзённым кантактам па электроннай пошце, па тэлефоне, стараемся адказваць на ўсе просьбы, з якімі да нас звяртаюцца беларусы замежжа, падтрымліваем моладзевыя ініцыятывы, – сказала Алена Макоўская. – Да прыкладу, у гэтым годзе мы падтрымалі ініцыятыву беларускай моладзі з Санкт-Пецярбурга па правядзенні памятнай вечарыны ў гонар Васіля Быкава; таксама аказалі падтрымку ў правядзенні канцэрта-прэзентацыі праекта Лявона Вольскага “Белая яблыня грому” ў Вільні; супольна з Федэральнай нацыянальна-культурнай аўтаноміяй “Беларусы Расіі” ладзілі прэзентацыю праекта “У нескладовае” ў Маскве”. Таксама Алена Макоўская распавяла пра працу па павышэнні нацыянальнай ідэнтыфікацыі беларусаў, якая вядзецца ў межах грамадскай культурніцкай кампаніі “Будзьма беларусамі!”. Пра ўсе мерапрыемствы кампаніі можна прачытаць на сайце budzma.org. Адзначым толькі, што за апошнія тры месяцы ў межах кампаніі адбылося каля 180 імпрэзаў у розных месцах Беларусі.

З прысутных на пасяджэнні гасцей з замежжа першым выступіў айцец Аляксандр Надсан. Ён звярнуў увагу на цяжкае становішча, у якім знаходзіцца сёння беларуская мова, а таксама выказаў здзіўленне тым, што новы Закон аб правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі, які ўвайшоў у сілу з першага верасня, прымаўся людзьмі, якія ў штодзённым жыцці не карыстаюцца беларускай мовай. “Тут як быццам ёсць два паралельныя светы, якія жывуць розным жыццём. Гэта ненатуральна, – сказаў айцец Аляксандр. – Беларуская мова ўсё ж такі загнаная ў гета. Калі я прыязджаў у Беларусь у 1995–96 гг., было небяспечна сказаць слова па-беларуску. Цяпер ёсць абьякवासць да беларускага слова. Я не ведаю, што лепей. Абьякवासць, можа, яшчэ больш небяспечная”. Напрыканцы айцец Аляксандр пажадаў поспехаў у працы Згуртаванню беларусаў свету “Бацькаўшчына”, грамадскай кампаніі “Будзьма беларусамі!” і Таварыству беларускай мовы: “Тэтыя арганізацыі дзейнічаюць, каб беларусы знайшлі сваё пачуццё годнасці. Жадаю плёну ў вашай працы ў гэтым накірунку!”

Павіншаваў Згуртаванне “Бацькаўшчына” з 20-годдзем і падарыў фірмовыя цішоткі з эмблемай ІТБК імя Я. Чэрскага яго старшыня Алег Рудакоў. Ён паведаміў, што 16–18 снежня 2010 г. ІТБК ладзіць міжнародную навукова-практычную канферэнцыю “100-годдзе Сталыпінскай рэформы – самага масавага перасялення беларусаў у Прыбайкалле”. Да ўдзелу ў канферэнцыі запрашаюцца навукоўцы, студэнты,

краязнаўцы, гісторыкі, супрацоўнікі музеяў і бібліятэк і іншыя зацікаўленыя спецыялісты. Алег Рудакоў звярнуўся да прысутных з просьбай аказаць спрыянне ў пошукаў спецыялістаў па тэме канферэнцыі. Падрабязныя ўмовы ўдзелу і праграма канферэнцыі размешчана на сайце zbsb.org у раздзеле “Абвесткі”.

Старшыня Таварыства беларускай мовы Віленскага краю Юрась Юркевіч таксама павіншаваў “Бацькаўшчыну” з юбілеем і пажадаў далейшых поспехаў у працы. Ён паведаміў пра тое, што нядаўна ў Эстоніі былі адкрыты 2 беларускія класы: у Таліне і ў Йыхві. Ёсць перспектыва адкрыцця да канца года яшчэ некалькіх класаў у іншых гарадах Эстоніі. Таксама Юрась Юркевіч паведаміў, што нядаўна з ініцыятывы Таварыства беларускай мовы Віленскага краю была адкрыта памятная шыльда ў гонар Францішка Багушэвіча ў Вільні. Ёсць ініцыятывы па ўшанаванні памяці беларускіх дзеячаў у Тарту (Эстонія) і ў Даўгаўпілсе (Латвія).

“Важна, каб беларусы замежжа гаварылі за сябе самі. У гэтым сэнсе важна мець свой друкаваны орган ці тэлевізію. Неабходна мець свой візуальны вобраз. Добры прыклад – тэлевізійны канал ARU-TV, нядаўна створаны ў Эстоніі. Не трэба чакаць падтрымкі ад дзяржавы. Дыяспары важна працаваць і мець свой голас”, – адзначыў Юрась Юркевіч.

Таксама на пасяджэнні выступіў Уладзімір Арлоў. Ён нагадаў прысутным аб набліжэнні 150-годдзя паўстання Кастуся Каліноўскага. У сувязі з гэтым неабходна выправіць дату нараджэння Кастуся Каліноўскага на памятнай пліце, усталяванай на месцы яго пакарання ў Вільні. Справа ў тым, што на пліце памылкова ўказаны год нараджэння Кастуся Каліноўскага як 1836-ы, а не 1838-ы. На думку Уладзіміра Арлова, лепей за ўсё было б не проста выправіць няправільную лічбу, а цалкам перарабіць шыльду, замяніўшы рускі тэкст на беларуска-літоўскамоўны.

Напрыканцы імпрэзы з прапановай адзначыць належным чынам 90-годдзе Слуцкага збройнага чыну выступіў Алег Трусаў. Вырашана абмеркаваць гэтае пытанне на наступным пасяджэнні Управы.

Завяршылася пасяджэнне святочнай сяброўскай вячэрай.

Нагадаем, шырокая грамадская імпрэза, прысвечаная 20-гадоваму юбілею “Бацькаўшчыны”, з удзелам прадстаўнікоў дыяспары, дзяржаўных і грамадскіх дзеячаў Беларусі, музыкаў адбудзецца 26 лістапада ў Мінску.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

ЦЯПЕР МЫ МОЖАМ ПАРАЗУМЕЦЦА З АМЕРЫКАНСКІМ НАРОДАМ

Сапраўднае падарожжа ў часе і прасторы чакала ўдзельнікаў прэзентацыі беларускага перакладу рамана Курта Вонэгута “Бойня №5 або крыжовы паход дзетак”, якая адбылася 8 верасня ў Мінскай КнігарніУгалерэі.

Па прыкладзе галоўнага героя рамана Білі Пілігрима, які з зайздроснай хуткасцю і рэгулярнасцю вандруе ў часе, магчымасць здзейсніць сапраўднае падарожжа ў часе і прасторы атрымалі і беларускія аматары творчасці Курта Вонэгута, якія прыйшлі на прэзентацыю. Правадніком па прасторах амерыканскай літаратуры стаў перакладчык Павел Касцюкевіч.

Дапамагалі ствараць атмасферу вечара і віншавалі Паўла з выходам кнігі калегі па літаратурным і перакладчыцкім “цэху”: пісьменнік Уладзімір Арлоў; паэты і перакладчыкі Андрэй Хадановіч, Віталь Рыжкоў, Сяргук Мядзведзеў; перакладчыца, рэдактарка інтэрнэт-часопіса перакладной літаратуры “ПрайдзіСвет” Юля Цімафеева.

Першай павіншавала Паўла Касцюкевіча старшыня Рады МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” Ніна Шыдлоўская. Яна згадала, што ў свой

Павел Касцюкевіч

час, будучы паслом Ізраіля ў Беларусі, Зееў Бен-Ар'е ў прадмове да кнігі “Чалавек, які скраў Сцяну Плачу” напісаў, што “нашы народы могуць зразумець аднаго, толькі размаўляючы на родных мовах: беларускай і яўрэйскай”. “Зараз мы можам казаць, што і з амерыканскім народам мы можам паразумецца, толькі размаўляючы на родных мовах – беларускай і англійскай”, – сказала Ніна Шыдлоўская. Яна паведаміла, што пераклад рамана Курта Вонэгута выданы ў адмыслова заснаванай Згуртаваннем падсерыі “Пераклады” серыі “Бібліятэка Бацькаўшчыны”. Таксама ў гэтай падсерыі ўжо рыхтуецца да выдання кніга

перакладаў вядомай ў Канадзе беларускай літаратаркі і перакладчыцы Ірыны Варобей пад назвай “Легенды Ванкувера”. Ніна Шыдлоўская выказала надзею, што падобныя літаратурныя вечарыны-прэзентацыі будучы праходзіць не толькі ў Беларусі, але і ў іншых краінах. Гэта дасць магчымасць для пашырэння ведаў пра беларускую культуру ў свеце.

Сваімі ўспамінамі, выкліканымі перачытваннем “Бойні №5”, падзяліўся Уладзімір Арлоў. Ён прачытаў некалькі вершаў, тэматычна звязаных з Амерыкай. “Я рады, што праз гады маю магчымасць прачытаць “Бойню” па-беларуску. Думаю, калі б аўтар ведаў

нашу мову і мог прачытаць пераклад, ён быў бы ім уцешаны, стылістычнымі, лексічнымі знаходкамі, паслямовай перакладчыка”, – адзначыў Уладзімір Арлоў.

Вандроўку па прасторах амерыканскай літаратуры працягнуў Сяргук Мядзведзеў. Ён зачытаў урывак з рамана Чака Паланіка “Байцоўскі клуб” ва ўласным перакладзе. Затым ён перадаў слова Юлі Цімафеевай, якая прачытала вершы паэта-бітніка Алена Гінзберга, драматурга Тэнесі Уільямса і маладога амерыканскага паэта Мэцью Дзікмана.

Пасля гэтага ўвагай аўдыторыі завалодала майстар слэму Віталь Рыжкоў. Гэтым разам ён дэкламаваў вершы свайго ўлюбёнага паэта Тэйлара Мэлі.

Надзею на тое, што беларускі пераклад “Бойні №5” закладзе добрую традыцыю і ў Беларусі з’явіцца “працяг перакладаў канча патрэбных тут і цяпер раманаў” выказаў Андрэй Хадановіч. Ён не толькі пачытаў “вандроўныя” вершы, але і створаны адмыслова для вечарыны ўласны рымэйк малітвы Вонэгута.

Інфармацыйны цэнтр МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

KAMUNIKAT.ORG ЯК АДЗНАКА ЧАСУ

Працяг. Пачатак на стар. 1

Імпрэза адбылася ў працяг цыклу сустрэч з выбітнымі беларусамі замежжа, якія ладзіць Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына”. Праўда, як адзначыла падчас свайго выступу старшыня Рады “Бацькаўшчыны” Ніна Шыдлоўская, назваць беларусаў Беласточчыны беларусамі замежжа немагчыма, “бо яны – неад’емная частка Беларусі”. Ніна Шыдлоўская адзначыла, што бібліятэка Kamunikat.org дапамагае далучыць да беларускага літаратурнага скарбу людзей, якія знаходзяцца за межамі Беларусі. “Беларускамоўная літаратура, на жаль, разыходзіцца не тымі тыражамі,

якімі варта было б, – сказала Ніна Шыдлоўская. – Таму стварэнне інтэрнэт-бібліятэкі – вельмі важны крок для ўсіх, хто жыве Беларуссю, цікавіцца нашай краінай”.

Яраслаў Іванюк распавёў, што напачатку бібліятэка існавала ў “партызанскіх” умовах. Але з часам сціплы збор публікацый беларусаў Беласточчыны вырас да 800 найменняў. Стала зразумела, што далей працаваць “папартызанску” немагчыма, і Яраслаў пачаў шукаць дапамогу. Гэтую дапамогу аказала польскае Міністэрства замежных спраў. Дзякуючы яго фінансавай падтрымцы ў рамках праекта “Поль-

ская дапамога” Kamunikat.org ператварыўся ў буйную бібліятэку, у нетрах якой на сённяшні дзень можна знайсці звыш 7 тысяч беларускіх публікацый – кніг, часопісаў, газет, mp3-файлаў, якія тычацца Беларусі ці беларусаў.

Напярэдадні прэзентацыі ў Мінску сайт Kamunikat.org прадставіў карыстальнікам новае, больш сучаснае аблічча і новыя магчымасці сістэмы. Зараз кожны наведвальнік лёгка адшукае на сайце не толькі кнігу патрэбнага аўтара, але і яго асобныя артыкулы.

Значэнне інтэрнэт-бібліятэкі “Камунікат” для навукоўцаў падкрэсліла да-

следчыца беларускай дыяспары Наталля Гардзіенка. “Інтэрнэт-бібліятэкі сёння – гэта адзнака часу, а Kamunikat.org – гэта адзін з найбольш значных праектаў беларусаў замежжа на сучасным этапе”, – адзначыла Наталля Гардзіенка. Яна параўнала “Камунікат” са скарынаўскай бібліятэкай у Лондане, пра якую ў свой час пісалі, што гэта акно беларускай культуры на Захадзе.

Павіншаваў “Камунікат” з юбілеем і пажадаў 100 год вядомы беларускі пісьменнік Уладзімір Арлоў, тымер якога можна знайсці ў нетрах бібліятэкі Kamunikat.org. Музычнае віншаванне пра-

ВЫЙШАЎ НОВЫ НУМАР “КНІГАНОШЫ”

гучала ад Алеся Камоцкага ў акампанеменце Алега Змушкі. Да таго ж Алесь выказаў меркаванне наконт сучасных тэндэнцый: “Інтэрнэт яшчэ і прыроду ахоўвае. Зараз жа моладзь кіруецца прымаўкай “спампуй кнігу – захавай дрэва”. Таму заклікаю прысутных: захавай лес – пампуй кнігі з Камуніката”.

Падчас мерапрыемства адбылася выстава кніг, выдадзеных беларусамі Беласточчыны, а таксама прэзентацыя праекта “Беларусы Польшчы”, створанага фатографам Андрэем Лянкевічам.

На фота на 1-й стар.: Наталля Герасімоў і Яраслаў Іванюк

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

Адкрывае новы нумар літаратурнага бюлетэня “Кніганоша”, які з’явіўся ў кастрычніку, інтэрв’ю з паэтам, перакладчыкам і эсэістам Міхасём Скоблам, у якім той распавядае пра свае творчыя планы ды пра выдадзены да 100-гадовага юбілею Ларысы Геніюш двухтомнік паэты.

У рубрыцы “Погляд” можна прачытаць рэцэнзію Ганны Янкуты на казку Джона Толкіна “Каваль з Вялікага Вутану” ў перакладзе на беларускую мову Антона-Францішка Брыля ды рэцэнзію Яна Максімоўска на дзённікі славяннай дзяўчкі беларускага замежжа Зоры Кіпель “Дні аднаго жыцця...”.

Цікавостка нумару – расповед пісьменніка і выдаўца Уладзіміра

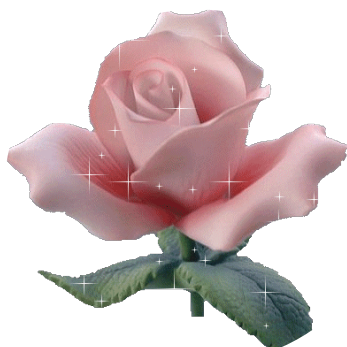
Сіучыкава пра ўдзел беларускай дэлегацыі ў Форуме выдаўцоў у Стасгольме.

Як заўжды ў гэтым нумары “Кніганошы” чытачы знойдуць інфармацыю пра шэраг навінак беларускамоўнага друку, сярод іх: “Ля дзікага поля” Уладзіміра Арлова, “Мінская зямля” Алеся Клышкі, “Воплескі даланёю адною: пункціры” Алеся Разанава, літаратурны альманах беларускіх пісьменнікаў замежжа “Беларус 2010”, беларуска-англійскі размоўнік і інш.

Спампаваць бюлетэнь “Кніганоша” можна на сайце zbsb.org.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

ВІНШАВАННІ

ВІНШАВАННЕ СЯБРАЎ
ВЯЛІКАЙ РАДЫ

Маем гонар павіншаваць з днём нараджэння сябраў Вялікай Рады Згуртавання беларусаў свету

“Бацькаўшчына”, якія нарадзіліся ў лістападзе: Станіслава Акінчыца, Генадзя Вінярскага, Юрася Меляшкевіча, Анатоля Вярцінскага (Беларусь), Алену Нарушэвіч (Латвія), епіскапа Наваградскага і Паўночнаамерыканскага Святаслава (Логіна) (Канада).

Жадаем Вам выдатнага здароўя, бадзёрасці, аптымізму, плёну ў працы, здзяйснення ўсіх вашых мараў!

Управа МГА
“ЗБС “Бацькаўшчына”

ВІНШУЕМ З 90-МІ ўГОДКАМІ
СЛУЦКАГА ЗБРОЙНАГА ЧЫНУ!

27 лістапада адзначаецца Дзень Герояў, альбо пачатак Слуцкага збройнага чыну. У гэты дзень, 90 гадоў таму, у 1920-м годзе на Слуцчыне пачаліся баявыя дзеянні супраць Чырвонай Арміі.

Тысячы добраахвотнікаў адгукнуліся на заклік Рады Слуцчыны абараніць сваю зямлю ад чужынцаў. Узброенае супрацьстаянне працягвалася да канца снежня, калі пад ціскам пераважаючых сілаў Чырвонай Арміі слугкія палкі адышлі на захад і былі разброены і інтэрніраваны польскімі войскамі.

Хаця Слуцкае паўстанне пацярпела паразу, гэтая падзея ўвайшла ў гісторыю як адна з слаўных старонак беларускага нацыянальна-вызваленчага руху.

Управа МГА “Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” віншуе ўсіх беларусаў з 90-мі ўгодкамі Слуцкага збройнага чыну і зычыць, каб заўжды ставала мужнасці і моцы не схіляць голаў ні перад якімі жыццёвымі цяжкасцямі.

Заклікаем усіх у гэты дзень ушанаваць памяць герояў Слуцчыны!

Управа МГА
“ЗБС “Бацькаўшчына”

У ВІЛЬНІ АДКРЫТА ШЫЛЬДА ў
ГОНАР ФРАНЦІШКА БАГУШЭВІЧА

Адкрыццё шылды ў гонар патрыярха беларускай літаратуры Францішка Багушэвіча адбылося 17 верасня ў Вільні на вул. Арклю, 18с (Коннай – бел.).

Шылда была ўсталявана дзякуючы намаганням Таварыства беларускай мовы Віленскага краю пры падтрымцы Амбасады Рэспублікі Беларусь у Літоўскай Рэспубліцы, Міністэрства Культуры Рэспублікі Беларусь, а таксама мэры Вільні і мэры Мінска.

На адкрыцці шылды прысутнічалі Міністр Культуры Рэспублікі Беларусь Павел Латушка, Амбасадар Рэспублікі Беларусь у Літоўскай Рэспубліцы Уладзімір Дражын, віцэ-

мэры Вільні і Мінска, прадстаўнікі грамадскасці Беларусі і Літвы, дзеячы грамадскіх аб’яднанняў, у тым ліку старшыня Таварыства беларускай культуры ў Літве Хведар Нюнька, вучні і настаўнікі Віленскай беларускай школы, выкладчыкі і студэнты Віленскага педагагічнага ўніверсітэта, дырэктар Цэнтра беларускай мовы, літаратуры і этнакультуры Лілія Плыгаўка і шмат вядомых і паважаных гасцей.

Ад Згуртавання беларусаў свету “Бацькаўшчына” на мерапрыемстве прысутнічала Старшыня Рады МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” Ніна Шыдлоўская.

Паводле westki.info

Выступае старшыня Таварыства беларускай мовы Віленскага краю Юрась Юркевіч

29-Я СУСТРЭЧА БЕЛАРУСАЎ ПАЎНОЧНАЙ АМЕРЫКІ Ў САЎТ-РЫВЕРЫ

Сустрэчы беларусаў Паўночнай Амерыкі традыцыйна ладзяцца раз на два гады ў ЗША альбо Канадзе. У гэтым годзе па прычыне канфлікту паміж Галоўнай Управай БАЗА і Нью-Ёрскім аддзелам БАЗА 4-5 верасня адбылося дзве Сустрэчы Беларусаў Паўночнай Амерыкі – у Саўт-Рыверы і ў Нью-Брансвіку.

Арганізатарамі сустрэчы ў Саўт-Рыверы з'яўляліся Беларуска-Амерыканскае Задзіночанне (БАЗА) і Беларуска-Амерыканскі грамадскі цэнтр у Саўт-Рыверы. У склад аргкамітэта, які дапамагаў у падрыхтоўцы сустрэчы, уваходзілі кіраўнікі Цэнтра: Юрый Арцішэнка, Юрый Навумчык, таксама сябры Галоўнай Управы БАЗА: Вячка Станкевіч, Ала Ораса-Рамана, Валеры Дворнік, і ад аддзелу БАЗА ў Нью-Джэрсі намеснік старшыні – Віталь Алісіёнак і сябра аддзелу Ала Кузьміцкая.

Мерапрыемства аб'яднала каля ста пяцідзесяці беларусаў. На фармальнай частцы прысутнічала амаль дзвесце чалавек.

У памяшканні грамадскага цэнтра былі разгорнуты гістарычна-інфармацыйныя стэнды, прысвечаныя 100-годдзю з дня нараджэння паэткі Ларысы Геніюш і 100-годдзю выдання Вацлавам Ластоўскім “Кароткай гісторыі Беларусі”. Тут жа была арганізавана выстава мастацкіх твораў Івонкі Сурвіллы, Ірыны Варабей, фотаздымкаў Алекса Сільвановіча, Славіка Вініцкага ды іншых. Таксама госці мелі магчымасць пазнаёміцца з інфармацыйнай выставай Цэнтра Беларускіх Даследаванняў у Канзасе. На двары прайшоў кірмаш, на якім можна было набыць кнігі, музычныя дыскі, сувеніры, партрэты, выкананыя маладой мастачкаю Ксеніяй Капытка. Добры настрой гасцям стварала сям'я Дзямешчыкаў. Менавіта пад іх музыку і спевы праходзілі ўсе забавкі.

На другі дзень апоўдні адбылося афіцыйнае адкрыццё Сустрэчы. Пасля ўступнага слова старшыні Галоўнай управы Беларуска-Амерыканскага Задзіночання сп. Вячка Станкевіча былі заслуханыя вітанні ўдзельнікам 29-й Сустрэчы беларусаў Паўночнай Амерыкі: ад кангрэсменаў штата Нью-

Джэрсі Фрэнка Палонэ і Раша Холта; сенатара штата Нью-Джэрсі Фрэнка Лоўтэнберга; ад губернатара Нью-Джэрсі Крыса Крысці; старшыні Згуртавання Беларусаў Вялікабрытаніі Алены Міхалюк і сакратара ЗБВ Сяргея Пяткевіча; ад Руслана Качаткова – старшыні каардынацыйнага Камітэта беларусаў Канады; Сяргея Раманюка – кіраўніка Аддзелу БАЗА ў Агая; ад старшыні Аб'яднання на карысць дзяцей і моладзі, якія вывучаюць беларускую мову, Барбары Пякарскай; ад Аляксандра Мілінкевіча і Алеся Міхалевіча; ад сяброў Канадскага сектара Рады БНР; Каардынацыйнага камітэта беларусаў Канады; старшыні аддзялення беларуска-амерыканскага задзіночання ў Паўднёвай Каліфорніі Алеся Арцёховіча; Сямёна Шарэцкага – былога Старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі, які жыве ў Каліфорніі.

Вітальныя словы ад Ніны Шыдлоўскай, старшыні Рады МГА “Згуртаванне Беларусаў Свету “Бацькаўшчына”, зачытала госця з Беларусі Марына Яўсейчыка.

Пасля прывітальных словаў старшыня Галоўнай управы БАЗА сп. Вячка Станкевіч запрасіў усіх прысутных у зале на канферэнцыю сустрэчы “Роля беларускай дыяспары – раней і цяпер”, мадэратарам якой быў гісторык і журналіст Янка Запруднік. Прамоўцамі былі: Вітаўт Кіпель – Беларускі

Інстытут Навукі і Мастацтва, аўтар кніжак пра дыяспару ў ЗША; Таццяна Кулакевіч – студэнтка факультэта гісторыі, даследчыца Congressional Records; Ганна Сурмач – архівіст фундацыі Крэчэўскага, арганізатар Першага З'езда Беларусаў Свету ў 1993 г.; Алег Гардзіенка – даследчык гісторыі беларускай дыяспары; Дзімітрый Эльяшэвіч – былы старшыня ЗБК. Скончыла канферэнцыю сваім выступам Івонка Сурвілла, старшыня Рады БНР.

Далей па праграме адбылося прыняцце рэзалюцыі Сустрэчы, пасля чаго адбыўся святочны канцэрт. Сярод выступоўцаў былі: оперная спявачка Ірына Мазылева, Валянцін і Таццяна Дзямешчыкі, Святлана Літвінава. Сваім талентам здзівілі глядачоў дзеткі: вельмі прыгожа чыталі вершы, спявалі песенькі ды танчылі.

Увечары адбылася невялікая вечарына. Галіна Падлескі зачытала твор Вольгі Іпатавай “Жменя ўспамінаў пра Ларысу Геніюш”. Сяргей Шупа, журналіст, прэзентаваў новую кнігу – “Дні аднаго жыцця” – дзённікі Зоры Кіпель. Мела слова і Зіна Гімпялевіч, прафесар універсітэта Ватэрлоо, аўтар кнігі “Беларуска-габрэйскія пісьменнікі 20-га стагоддзя”.

Завершылася сустрэча фільмамі, музыкай ды супольнымі спевамі.

Паводле Марыны Яўсейчык

29-Я СУСТРЭЧА БЕЛАРУСАЎ ПАЎНОЧНАЙ АМЕРЫКІ Ў НЬЮ-БРАНСВІКУ

У Нью-Брансвіку 4-5 верасня адбылася яшчэ адна 29-я Сустрэча Беларусаў Амерыкі, арганізатарамі якой выступілі Нью-Джэрсійскі і Нью-Ёрскі аддзелы Беларуска-Амерыканскага Задзіночання (БАЗА).

Госці Сустрэчы на працягу двух дзён маглі набыць беларускія кнігі, часопісы, кружэлкі з запісамі беларускіх выканаўцаў, значкі ды іншыя прыемныя дробязі. Беларускі музей у Нью-Ёрку падрыхтаваў мастацкую выста-

ву, прадставіўшы больш за 30 карцін: пейзажы Ягора Батальёнка і Алеся Шатэрніка, творы Генадзя Драздова, Уладзіміра Новака, Міколы Купавы, Юлі Шатэрнік, партрэты, кветкі ды беларускія лялькі Валянціны Якімовіч.

Упершыню былі прадстаўлены шырокаму колу беларусаў вышываныя пацеркамі абразы святых, зробленыя беларускай майстрычай Любоўю Карпавай.

Урачыста адкрыў Сустрэчу старшыня Нью-Джэрсійскага адзелу БАЗА Юрка Азарка. Былі зачытаны вітанні ад губернатара Крыса Крысці, кангрэсмена Крыстафера Сміта і сенатараў Фрэнка Лаўтэнбэрга і Роберта Менэндэса.

Прыемным сюрпрызам для беларусаў у першы дзень Сустрэчы стаў візіт кангрэсмена Фрэнка Палонэ, які актыўна цікавіцца беларускімі справамі. Ён заклікаў звяртацца да яго па пытаннях, звязаных з Беларуссю, паабяцаўшы падтрымліваць беларускае пытанне на ўзроўні Кангрэсу.

Затым удзельнікі сустрэчы разышліся па трох канферэнц-залах. “Ушанаванне ахвяраў і дапамога пацярпелым ад тэрору Лукашэнкі”, “Роля беларусаў Паўночнай Амерыкі ў забеспячэнні дапамогі дэмакратычнай апазіцыі ў Беларусі”, “100-гадовы юбілей Ларысы Геніюш” – па гэтых трох тэмах працавалі ўдзельнікі сімпозіуму. Праз паўтары гадзіны інтэнсіўнай працы мадэратары сваіх груп пазнаёмілі прысутных з асноўнымі высновамі ды прапановамі. На гэтым афіцыйная частка першага дня была абвешчана завершанай.

Увечары беларусы прагледзелі дакументальны фільм “Няскораная”, прысвечаны 100-годдзю Ларысы Геніюш.

Пасля невялічкага перапынку пачалася, бадай, самая вясёлая частка – танцы і песні. Цудоўны настрой стваралі спевы Валянціны Пархоменкі ды Алеся і Вольгі Казакоў.

Другі дзень, па прызнанні арганізатараў, звычайна збірае большую колькасць удзельнікаў. Так было і гэтым разам: каля сотні беларусаў сабраліся разам у Нью-Брансвіку.

Пасля дабрааслаўлення Сустрэчы і малітвы за прысутных і за Беларусь епіскапа БАПЦ Святаслава, слова ўзяў Антон Шукелойць. У кароткай прамове ён падзякаваў прысутным за захаванне традыцыяў, угадаў выбітных дзеячаў дыяспары ды закрануў сённяшняе праблему Бацькаўшчыны.

Удзельнікі Сустрэчы заслухалі зварот старшыні Нью-Ёрскага адзелу БАЗА Віталія Зайкі і вітанні

Уладыкі Украінскай Праваслаўнай Аўтакефальнай Царквы ў ЗША Архіепіскапа Аляксандра, каардынатора Кангрэса Новай Беларускай Дыяспары Еўропы і ЗША і сябра Рады БНР Паўла Марозава.

Напрыканцы афіцыйнай часткі мерапрыемства была прынятая Рэзалюцыя 29-й Сустрэчы.

У другі дзень акрамя “Трыя Казакоў”, у канцэртнай праграме бралі ўдзел беларускі музыка, фалькларыст Зміцер Сляповіч, бард Сяржук Сокалаў-Воюш, Валянціна Якімовіч, якая выканала акапэльна беларускія народныя песні. Закончылася Сустрэча супольным спяваннем нацыянальнага гімна “Мы выйдзем шчыльнымі радамі”.

Паводле belmov.org і газеты “Беларусь” (№573 за кастрычнік 2010 г.)

НЕ ЗДРАДЖВАЦЬ СВАЁЙ ДУШЫ...

Згуртаванне беларусаў Канады адзначыла 100-я ўгодкі з дня народзінаў слаўнай беларускай паэткі Ларысы Геніюш.

Праграма імпрэзы была разнастайнай: урыўкі з дакументальнага фільма пра Ларысу Геніюш, успаміны пра сустрэчы і песні на яе словы, а таксама жывы голас паэткі, які гучаў у прыціхлай залі як запавет любіць Беларусь, служыць ёй да скону і не здраджваць сваёй душы.

Аўтаркай першай кнігі, дваццацічатырохгадовай паэткай, разам з Васілём Быкавым, Аляксеем Карпюком і Данутай Бічэль упершыню прыехала ў госці да Ларысы Антонаўны цяпер ужо знаная пісьменніца Вольга Іпатава. Яна ж разам з Адамам Мальдзісам ад імя Саюза пісьменнікаў і прысутнічала

на пахавінах Геніюш у 1983 годзе. Ларыса Геніюш не раз цёпла ўзгадвала і Вольгу, і яе сына Руслана ў сваіх лістах.

Прысутныя з вялікай цікавасцю выслухалі ўспаміны Вольгі Іпатавай, а таксама аповед Віалеты Кавалёвай пра яе адзіную, але на ўсё жыццё запамінальную сустрэчу з Ларысай Геніюш ў Зэльве.

Віалета Кавалёва таксама зачытала лісты Ларысы Геніюш да Раісы Жук-Грышкевіч. Урыўкі са “Сповідзі”, якую некалі з перасцярогай вынес з хаты Геніюшаў археолаг і пісьменнік Міхась Чарняўскі, прачытаў Алесь Кот. Вершы Ларысы Антонаўны чытала Алена Лявончанка.

Асабліва кранальна гучалі песні і раманы на словы паэткі, якія выконвалі Ала

Марыя Ганько, Вольга Іпатава, Віалета Кавалёва

Асадчая (разам з маленькай дачушкай), Аляксей Парэцкі, а таксама вядучая імпрэзы, старшыня Згуртавання беларусаў Канады Валянціна Шаўчэнка.

У канцы імпрэзы адбылося чарговае – ужо другое – уручэнне прэміі імя вы-

датнага грамадскага дзеяча Канады Міколы Ганька. На гэты раз пасля Вольгі Іпатавай лаўрэаткай стала Віалета Кавалёва – за вялікую асветніцкую працу і прапаганду духоўных дасягненняў беларускай эміграцыі ў Канадзе.

Паводле Ю. Трубыца

ЛІЛІЯ ПЛЫГАЎКА: “КОЛЬКІ СЯБЕ ПАМЯТАЮ, СТОЛЬКІ ХАЦЕЛА БЫЦЬ НАСТАЎНІЦАЙ”

На працягу ўжо 20 гадоў спадарыня Лілія Плыгаўка ўзначальвае кафедру беларускай філалогіі Віленскага педагагічнага ўніверсітэта. Летась кафедра атрымала статус Цэнтра беларускай мовы, літаратуры і этнакультуры, і цяпер Лілія Плыгаўка – дырэктар Цэнтра. Гэтая мяккая, пяшчотная жанчына на працягу 20 гадоў стварае ў Вільні свой беларускі свет.

Які ён, гэты свет, над чым цяпер працуе Лілія Плыгаўка, як адбудзецца святкаванне 20-гадовага юбілею кафедры беларускай філалогіі ў Вільні, даведаемся ад першай асобы.

– Спадарыня Лілія, як Вы прыйшлі да працы загадчыка кафедры беларускай філалогіі? Што паўплывала на Ваш выбар прафесіі?

– Колькі сябе памятаю, столькі хацела быць настаўніцай, праўда, у розных класах – па розных прадметах. Я вучылася аднолькава выдатна па ўсіх прадметах, і толькі ў апошнім класе выбрала філалогію, хаця працягвала вучыцца ў завочнай фізіка-матэматычнай школе ў Пецяргофе. Калі ў падлеткавым узросце сутыкнулася з дзецьмі, кінутымі сваімі бацькамі, з’явілася жаданне працаваць менавіта з імі. Таму пасля ўніверсітэта разам са сваёй сяброўкай паехала працаваць у Жлобінскую школу-інтэрнат, хаця была магчымасць будаваць кар’еру ў грамадскай працы або працаваць ва ўніверсітэце і вучыцца ў аспірантуры. Ва ўніверсітэце я ўсё ж вярнулася, але ўжо не ў свой, а за межамі Беларусі.

Я вучылася ў аспірантуры, калі ў 1991 г. па пастанове Савета міністраў Літоўскай Рэспублікі адчынялі кафедру беларускай мовы, літаратуры і этнакультуры ў Віленскім педагагічным ўніверсітэце. Па запрашэнні Таварыства беларускай культуры і трапіла ў Вільню, горад, у якім часта бывала і які любіла з дзяцінства. Ехала выкладаць беларускую мову, марачы пра адраджэнне беларускай школы на Віленшчыне, але прызначылі і выкладаць, і загадваць, г.зн. ствараць усё з нуля – планы, праграмы, сваё асяроддзе і свой свет. Так і ствараю яго на працягу дваццаці гадоў да гэтага часу, і, здаецца, канца і краю гэтаму няма.

– У наступным годзе кафедра, якой Вы кіруеце, будзе адзначаць 20-годдзе. Як Вы адзначаеце тое, што зроблена за 20 гадоў? Ці ёсць нейкія планы па святкаванні юбілею?

– Акрамя падрыхтаваных спецыялістаў-беларусістаў, а іх ужо больш за 200 чалавек, і гэта як грамадзяне Літвы, так і іншых краін, зроблена пералічу

Лілія Плыгаўка

коратка:

– створана і паспяхова дзейнічае Віленская беларуская школа (сярэдняя школа ім. Ф.Скарыны ў Вільні);

– адноўлена дзейнасць Таварыства беларускай школы ў Літве;

– кафедра – адзін з ініцыятараў стварэння літуаністыкі ў Беларусі (цяпер дзейнічае Цэнтр літуаністыкі ў Беларускім дзяржаўным педагагічным ўніверсітэце імя М.Танка);

– ініцыяваны новы кірунак дзейнасці факультэта – міжкультурная камунікацыя з акрэдытацыяй новай навучальнай праграмы;

– распрацаваны навучальныя праграмы і стандарты па беларускай мове для Літоўскай Рэспублікі

– традыцыйная міжнародная навуковая канферэнцыя “Мова і міжкультурная камунікацыя” (сумесна з факультэтам рускай філалогіі БДПУ ім. М.Танка);

– комплекснае даследаванне беларускай культуры і мовы ў Літве і яе трансфармацыі ў полікультурным асяроддзі.

Прыкладная праграма святкавання 20-годдзя ўжо ёсць. Яно адбудзецца 19 траўня 2011 г. пад час правядзення III міжнароднай навуковай канферэнцыі “Мова і міжкультурная камунікацыя”. На свята мы запрашаем сваіх выпускнікоў і ўсіх тых, з кім мы супрацоўнічалі за гэты час і супрацоўнічаем цяпер.

Праграма, якую ўбачаць нашы госці ў дзень святкавання, рыхтуецца нашымі студэнтамі і выпускнікамі, і яе аб’ём залежыць ад сродкаў, якія мы зможам знайсці. Пакуль раскрыто толькі адзін сакрэт – з сольным канцэртам выступіць наш студэнт, лаўрэат

міжнародных конкурсаў, эстрадны спявак Аляксандр Заўгародні.

Плануем выдаць памятную кнігу, прысвечаную нашай дзейнасці ў Літве. На працягу наступнага года будуць таксама арганізаваны 20 сустрэч у ВІПУ з цікавымі людзьмі, якія маюць дачыненне да Беларусі.

– Вы былі рэдактарам кнігі “Беларусы ў Літве: учора і сёння”. У чым асаблівасці кнігі?

– Асаблівасць кнігі ў яе спалучэнні дня ўчарашняга і сённяшняга, архіўных матэрыялаў і інтэрв’ю з сучаснымі беларусамі Літвы. Аўтарскага “Я” амаль няма – гэта спрыяе самастойнаму разважанню чытача і выпрацоўцы ім аб’ектыўнага погляду на працэсы беларускага жыцця Віленшчыны як у 20-30-х гг. XX ст., так і сёння, амаль праз стагоддзе. Працаваць было цікава, а калі працуеш з задавальненнем, то складанасці і складанасцямі не ўяўляюцца. Менавіта ў працэсе супольнай працы з аўтарам Алесем Адамковічам узнікла ідэя падрыхтаваць серыю кніг, аб’яднаных агульнай думкай – беларусы ў Літве: учора і сёння.

– Распавядзіце, калі ласка, пра іншыя свае навуковыя працы і кнігі.

– Мая навуковая дзейнасць звязана, у першую чаргу, з паўднёва-ўсходняй часткай Літоўскай Рэспублікі (Віленскі край) – надзвычай унікальным полікультурным рэгіёнам, дзе гістарычна жывуць прадстаўнікі розных нацыянальнасцей. Як праяўляецца беларускі культурны і моўны феномен у гэтым рэгіёне, як ён уплывае на іншыя культуры і як іншыя культуры ўплываюць на яго – асноўная тэма маіх даследаванняў. Гэтай тэме прысвечана манаграфія “Беларуская мова ў Літве: сацыякультурныя і лінгвістычныя асаблівасці”, якая выйшла ў выдавецтве Віленскага педагагічнага ўніверсітэта ў 2009 г.

Іншыя тэмы маіх навуковых публікацый – узаемакантакты ў полікультурнай прасторы, адукацыя нацыянальных меншасцей, выкладанне роднай мовы ў іншамовным асяроддзі, беларуская мова як межэтная, камунікацыйная паводзіны прадстаўнікоў розных культур.

– Над чым цяпер працуеце, ці рыхтуеце нейкую новую кнігу?

– Працую над доктарскай дысертацыяй, прысвечанай рэалізацыі беларускай мовы ў полілінгвістычным асяроддзі, і навучальным дапаможнікам па міжкультурнай камунікацыі для студэнтаў, якія навукаюцца па спецыяльнасці “Руская філалогія і міжкультурная камунікацыя”.

Таксама з удавой Лявона Мурашкі, які доўгі час узначальваў Згуртаванне беларускіх грамадскіх арганізацый у Літве, рыхтуем кнігу пра яго і паралельна шукаем спонсараў для яе выдання. Да канца гэтага года будзе падрыхтаваны макет кнігі.

- Дзякуй за размову. Пспехаў Вам!

Гутарыла Таццяна Печанко,
прэс-сакратар

МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

Надрукавана ў скарочэ. Гутарку цалкам чытайце на сайце zbsb.org

НАВІНЫ ДРУКУ

Выйшаў з друку альманах "Беларус 2010"

Выйшаў з друку чарговы альманах беларускіх пісьменнікаў замежжа "Беларус" за 2010 год. На 282 старонках гэтага выдання змешчаныя творы 24 беларускамоўных аўтараў, якія зараз жывуць у 10 краінах свету. Сярод іх – Якуб Лапатка, Аляксей Арцёмаў, Аляксандр Баршчэўскі, Ірына Варабей, Віталь Воранаў, Янка Запруднік, Віялета Кавалёва, Цімох Ліякумовіч, Алег Мінкін, Іна Снарская, Сяргук Сокалаў-Воюш, Дзмітры Шатыловіч, Макс Шчур і іншыя.

Замовіць альманах з дасылкаю ў межах ЗША можна, даслаўшы аплату ў памеры \$15 (чэкам ці money-order) на адрас рэдакцыі: BIELARUS, P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735. Чэкі выпісвайце на імя BIELARUS.

Замовы ў Канаду каштуюць \$18, ва ўсе іншыя краіны \$20 з улікам перасылкі. Для падпісчыкаў газеты "Беларус" кошт альманаху зніжаны да \$12.

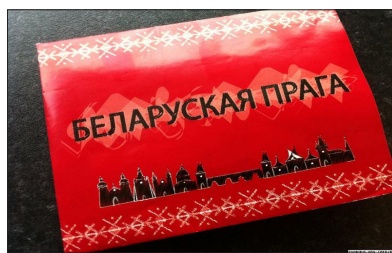
Паводле газеты "Беларус"
(№572 за верасень 2010 г.)

Беларусы ў свеце

№10 (104), кастрычнік 2010

Інфармацыйны бюлетэнь
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына".
Распаўсюджваецца на правах
унутранай дакументацыі.

ПРАГА МАЕ БЕЛАРУСКАГА ПРАВАДНІКА

Беларускія студэнты Карлавага ўніверсітэта ў Чэхіі – Павел Котаў, будучы гісторык, і Зміцер Кожух, які вучыцца на картографа, – стварылі карту беларускіх мясцін Прагі. Карта "Беларуская Прага" выдадзена пры фінансавай падтрымцы пасольства Беларусі накладам 1110 экзemplяраў.

Аўтары падаюць 22 беларускія адрасы – з кароткай гістарычнай інфармацыяй, фота і прывязкай да транспартнай схемы Прагі. Шэраг адрасоў звязаны з гістарычнымі падзеямі, што аб'ядноўвалі беларусаў і чэхаў яшчэ з часу ВКЛ. Карта падкажа, дзе знайсці дамы, у якіх жылі Ларыса Геніюш, Міхась Забэйда-Суміцкі ці Васіль Быкаў...

Паводле "Радзё Свабода"

Лявон Вольскі ўпершыню выступіў у Лондане

Па запрашэнні Англа-беларускага таварыства Лявон Вольскі наведаў Вялікабрытанію. Увечары 9 кастрычніка знакаміты музыка ўпершыню выступіў з канцэртам у Лондане. Лідар N.R.M. зрабіў для брытанскай дыяспары агляд сваёй творчасці за 20 гадоў, ад самых першых песень да самых апошніх.

Канцэрт пачаўся з "Зямлі", якую ў 1989 годзе запісала яшчэ "Мроя". Далей Вольскі заспяваў тое-сёе з супольных праектаў "Я нарадзіўся тут" і "Народны альбом", прайшоўся па творчасці N.R.M. і дадаў "Белай яблыні грому".

"Канцэрт нечакана для мяне прайшоў на вялікім уздыме! Быў колішні амбасадар Брытаніі ў Беларусі Брайан Бэннэт, былі беларускія консулы... Дарэчы, канцэрт быў якраз на 70-ю гадавіну Джона Ленана – што таксама ў пэўным сэнсе сімвалічна для мяне..." – распавёў Лявон Вольскі.

Сустрэча прайшла ў Беларускам доме на 52 Penn Road.

Паводле "Еўрарадыё"
і газеты "Звязда"

Меркаванні аўтараў могуць не супадаць з думкай рэдакцыі.
Падрыхтоўка матэрыялаў і
вёрстка – Т. Печанко
Адказныя за нумар –
Н. Шыдлоўская, А. Макоўская
Наклад 250 асобнікаў

БЕЛАРУСКІ КАЛЯНДАР ПАМЯТНЫХ ДАТ НА ЛІСТАПАД 2010 ГОДА

2 лістапада – Дзяды, дзень помінання продкаў.

12 лістапада – 90 гадоў таму, у 1920-м, нарадзіўся Валерый Навіцкі (да 1945 г. – Валянцін Новік) (1920–2001), грамадскі дзеяч, дзеяч эміграцыі ў Канадзе.

12 лістапада – 90 гадоў таму, у 1920-м, нарадзіўся Андрэй Макаёнак (1920–1982), драматург, народны пісьменнік Беларусі.

14 лістапада – 90 гадоў таму, у 1920-м, пачаўся Беларускі з'езд Случчыны (доўжыўся 14–15 лістапада).

14 лістапада – 20 гадоў таму, у 1990-м, у Парыжы, у будынку ЮНЕСКА, адбылася святочная цырымонія ў гонар 500-х угодкаў са дня нараджэння Францыска Скарыны.

15 лістапада – 25 гадоў таму, у 1985-м, памёр Аляксандр Калодка (1911–1985), грамадскі дзеяч, правазнавец, вязень фашысцкіх канцлагераў, дзеяч эміграцыі ў Аўстраліі.

16 лістапада – Дзень Маці Божай Вострабрамскай – апякункі Беларусі.

17 лістапада – 20 гадоў таму, у 1990-м, у Вільні ўстаноўлена памятная дошка Францыску Скарыну.

20 лістапада – 25 гадоў таму, у 1985-м, у Беластоку памёр Юрка Геніюш (1935–1985), пісьменнік і публіцыст.

20 лістапада – 15 гадоў таму, у 1995-м, у Оршы пастаўлены помнік Уладзіміру Караткевічу.

22 лістапада – 80 гадоў таму, у 1930-м, нарадзілася Вера Бартуль (дзяв. Касцюкевіч) (1930–2006), дзеяч эміграцыі ў Вялікабрытаніі і ЗША.

26 лістапада – 125 гадоў таму, у 1885-м, у Канстанцінопаці памёр Адам Міцкевіч (1798–1855), паэт, асветнік, філамат.

26 лістапада – 80 гадоў таму, у 1930-м, нарадзіўся Уладзімір Караткевіч (1930–1984), пісьменнік, драматург, публіцыст, перакладчык, кінасцэнарыст.

27 лістапада – 90 гадоў таму, у 1920-м, пачалося антысавецкае Слуцкае паўстанне (доўжылася да 28 снежня 1920 г.). Нацыянальны Дзень Герояў.

29 лістапада – 20 гадоў таму, у 1990-м, у Вільні ўрачыста адсвяткаваны 500-гадовы юбілей Францыска Скарыны, устаноўлена памятная дошка асветніку.

30 лістапада (ці 4 лютага) – 265 гадоў таму, у 1745-м, нарадзіўся Тадэвуш Касцюшка (1745–1817), дзяржаўны і вайсковы дзеяч, кіраўнік паўстання 1794 г.

Адрас рэдакцыі:
вул. Рэвалюцыйная, 15, г. Мінск 220030,
Рэспубліка Беларусь
www.zbsb.org
zbsb@tut.by

тэл./факс (+375 17) 200-70-27